

Vasten met buik en muisklik

Almaar meer mensen ontdekken de nood om zich af en toe los te koppelen van snelle communicatie. Een zinvol idee voor het christelijke vasten?

Lieve WOUTERS

Het afzien van voedsel is in de katholieke vastentraditie nagenoeg verdwenen. De klemtoon kwam meer te liggen op solidariteit. Tegenwoordig komt daar nog de versobering bij omwille van het behoud van de schepping. Is een (tijdelijke) ont koppeling van het internet een zinvol idee voor de veertigdagentijd? We leggen de vraag voor aan Jonas Slaats, organisator van de Gandhiaanse Vastenweekends, en aan Sim D'Hertefelt, de man achter kerkelijke internetprojecten zoals startdestilte.be.

–Hoe beleeft u zelf de veertigdagentijd?

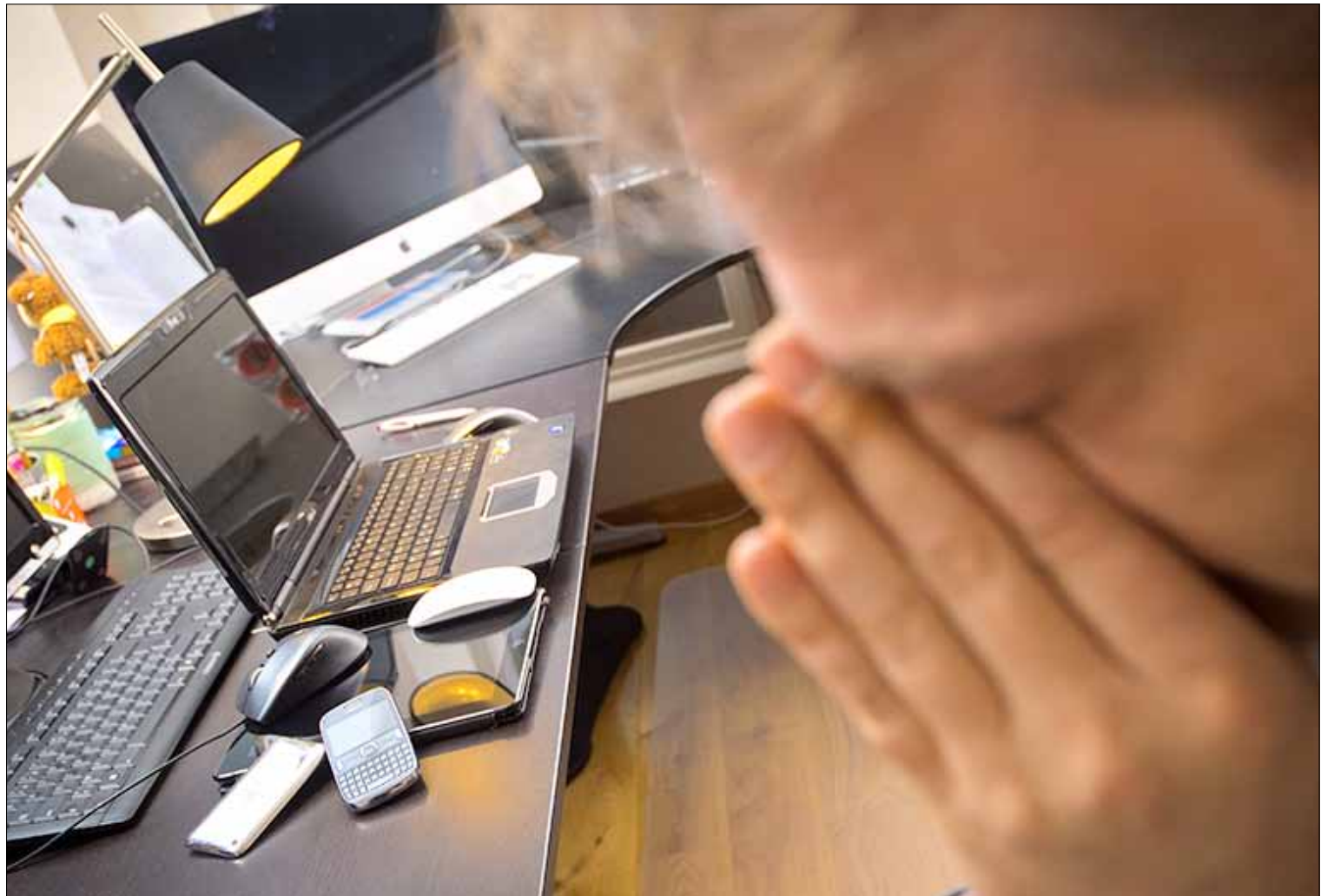
D'Hertefelt • Die tijd vóór Pasen is voor mij de woestijnperiode bij uitstek, een periode van gebed en van het opzoeken van leegte. Maar ook door het jaar maak ik 's ochtends en 's avonds tijd voor gebed en trek ik me drie keer per maand een dag lang terug in een klooster, net de tijd tussen het afzetten en het ophalen van de kinderen.

Slaats • Voor mij verandert er wel een en ander in de vasten. Ik kies jaarlijks één ding om uit mijn leven te bannen, iets waaraan ik te veel gehecht ben, dat meer met mij heenloopt dan omgekeerd. Dat hoeft niet altijd voedsel te zijn, al laat ik alcohol en koffie toch al tijdens de veertigdagentijd. De tien laatste dagen beperk ik me tot rijst, water en thee en op Goede Vrijdag vast ik totaal. Aan het einde van de veertigdagentijd doe ik een gift voor het goede doel, zoals moslims doen aan het einde van de ramadan.

–Wat is eigen aan christelijk vasten?

Slaats • De religieuze praktijk van het vasten komt in haast elke godsdienst voor. Wezenlijk gaat het dan over het beleven van een woestijnperiode, zoals Sim al zei. Jezus gooide het regelgerichte vasten overboord. „Als je vast, zorg dan dat mensen het niet aan je kunnen zien”, zei Hij.

D'Hertefelt • Het gaat erom dat je je leegmaakt om God beter te horen. Uit het verhaal van Jezus die zich na zijn doopsel in de Jordaan terugtrekt in de woestijn, leer ik dat vasten eigenlijk begint met een goddelijk voelen dat je aangesproken wordt tot de woestijn.

Eens loskoppelen van het internet is zinvol, maar daartoe oproepen voor de vasten, kan een fout signaal geven. © Frank Bahnmüller

Slaats • Uit de aandacht voor gebed en versobering groeit het verlangen om te delen van je overvloed. Een niet-religieus vas-

„Facebook is wat we er zelf van maken. Ook hier is God te vinden voor wie zoekt”

Sim D'Hertefelt

mag niet prestatiegericht zijn, want dan gaat het weer om jezelf. Slaats • Het mag echter ook niet louter tussen je oren zitten, want dan wordt het een warrig filosofisch concept zonder vaste grond.

–Beiden bent u voor het werk veel met sociale media bezig. Voelde u zelf al de nood om de stekker eens uit te trekken?

D'Hertefelt • Af en toe *unpluggen* is zeker zinvol, maar niet omdat het internet slecht zou zijn, wel omdat het je op een bepaald moment te veel in beslag kan nemen, net zoals alcohol. Veertig dagen lang geen internet of sociale media gebruiken, zou voor mijn werk onmogelijk zijn.

Persoonlijk zou ik het een verkeerd signaal vinden om op te roepen om tijdens de veertigdagentijd geen nieuwe media te gebruiken. We hebben als Kerk al een dubbelzinnige verhouding met de moderniteit. Zo'n oproep zou kunnen begrepen worden als een weglopen van de complexiteit van de samenleving vandaag.

Slaats • Gek, maar ik heb nog nooit aan het internet gedacht als een van de dingen die ik in de vasten maar eens moest laten. Misschien moet ik die tien laatste dagen van de veertigdagentijd Facebook maar eens laten. Dat is van alle sociale media in mijn ogen het dorste, meest narcistische en oppervlakkige.

D'Hertefelt • Ook Facebook is maar wat we er zelf van maken en ermee doen. We moeten er net wel aanwezig zijn, om het te

evangeliseren. Al heel wat mensen vonden via startdestilte.be en de bijbehorende Facebookpagina de weg naar gebed en meditatie.

–Is het internet wel een geschikt medium voor verstillend? De afleiding is maar een muisklik ver. Met een boek ga je meteen heel anders om.

Slaats • Stilzitten met een boek doet deugd aan de ogen en het hart.

„Als vasten enkel tussen de oren zit, wordt het een warrig filosofisch concept dat vaste grond onder de voeten mist”

Jonas Slaats

D'Hertefelt • Af en toe een boek lezen en je e-mails onbeantwoord laten, behoort voor mij tot de gebruikelijke geestelijke hygiëne. Maar het internet heeft dan weer als voordeel dat het laagdrempel-

lig is en altijd beschikbaar en dat je er veel meer mensen mee bereikt. Via de sociale media kun je een relatie opbouwen met mensen die op zoek zijn naar verdieping. Dat zou ik toch niet willen missen in de vasten.

Slaats • Wat jij gebruikelijke geestelijke hygiëne noemt, is allang niet meer vanzelfsprekend voor veel mensen. Alleen al je ringtonen uitzetten, zodat je niet tot in de slaapkamer achtervolgd wordt door de snelle communicatie, kan verschrikkelijk veel deugd doen, ook voor je relatie. Misschien moeten we de mensen eens oproepen om tijdens de vasten al dat soort lawaaitjes uit te zetten.

D'Hertefelt • Vasten gaat niet zozeer over wat we weglaten, maar veeleer over hoe we meer smaak krijgen in een leven met God. Als Facebook daarbij helpt, is daar niets verkeerd aan. En het kan, al veranderen die nieuwe media zo snel dat je telkens op zoek moet naar nieuwe formats die werken. Niet eenvoudig en al evenmin goedkoop.

–Af en toe loskoppelen is dus zinvol, al geldt dat allereerst voor mensen die er veel mee begaan zijn, lijkt me.

Slaats • Dat is nu een knoert van een valkuil: denken dat je het zelf allemaal goed onder controle hebt. Elk jaar weer betrap ik mezelf erop in die eerste en moeilijkste weken. „Mij overkomt het niet.” Wel dus. Als journalist geen beroep kunnen doen op Wikipedia, doet misschien beseffen dat zo velen nog geen toegang hebben tot het internet.

Advertentie

GOEDKOOPSTE in zijn assortiment

Everyday frangipanes € 0,511
3 stuks
200 g

colruyt
laagste prijzen

teninitiatief zoals Dagen zonder Vlees doet beseffen dat onze overvloed ten koste gaat van vele anderen in de wereld. Dat beseft gaat aan de solidariteit vooraf. Geld inzamelen kan dan ook niet zonder ego-afbraak: het ontwarren van je ziel, je vastgeroeste egocentrisme afbreken. Het lichamelijke vasten helpt om dat echt goed te laten doordringen. Dat mis ik in een organisatie als Broederlijk Delen. D'Hertefelt • Het regelgerichte is terecht afgeschaft, vind ik. Vasten